

Forum Standaardisatie

Wilhelmina van Pruisenweg
104
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag

www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	09 samenhang + doorkijk naar en ná 2010		
Bijlagen:			
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	BFS		
Datum:	juni 2010	Versie	
Betreft:	Toekomst Forum en samenhang		

In de Forumvergadering van 6 april 2010 is afgesproken dat een werkgroepje bestaande uit Arianne de Man, Joop van Lunteren, Ineke Schop, Guus Bronkhorst, Bart van Rietschote en Cees Hoddenbagh met steun van Peter Waters de discussienotitie over Toekomst Forum en samenhang verder zou concretiseren. Daarnaast is er op 2 juni een overleg geweest met de voorzitter en secretaris van het Forum met de beide beleidsdepartementen over de vraag of het Forum en College ook uitspraken zouden moeten doen over voorzieningen. De notitie over voorzieningen staat elders geagendeerd. De opmerkingen over het takenpakket die in dat overleg zijn gemaakt worden hier wel meegenomen. Deze notitie bouwt ook voort op het eerdere verslag.

Met het nieuwe instellingsbesluit College en Forum Standaardisatie¹ is het mandaat van het College en Forum Standaardisatie verlengd tot 31 december 2011. Welke prioriteiten willen we leggen in 2011 en wat is de doorkijk na 2011?

Joop van Lunteren heeft in 2005 de notitie 'Standaardisatieraad en –Forum' opgesteld. Daarin is geadviseerd om interoperabiliteit binnen de overheid en naar burgers en bedrijven als object van beschouwing te kiezen en dan met name de semantische en organisatorische interoperabiliteit. Accent werd bovendien gelegd op bovensectorale interoperabiliteit. Dit vanuit de overweging dat de sectoren de binnensectorale interoperabiliteit zelf wel

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2010-4499.html?zoekcriteria=%3fzkt%3dUitgebreid%26pst%3dStaatsblad%257CStaatscourant%257CTractatenblad%257CParlementaireDocumenten%26vrt%3dstandaardisatie%26zkd%3dInDeGeheleText%26dpr%3dAnderePeriode%26spd%3d20100331%26epd%3d20100331%26sdt%3dDatumPublicatie%26ap%3d%26pnr%3d1%26rpp%3d10&resultIndex=1&sorttype=1&sortorder=4>

zullen regelen. Overigens blijkt dat zeker niet overal het geval te zijn. Forum maakt niet zelf standaarden maar selecteert bestaande standaarden voor breed gebruik.

In 2008 heeft het Forum als leidraad de zogenaamde interoperabiliteitsagenda opgesteld. Deze is door het College vastgesteld. De agenda bevat 7 onderwerpen waarvan we samen hebben gezegd dat die cruciaal zijn voor het realiseren van interoperabiliteit:

- standaard open (lijsten met oen standaarden, procedures, beheer)
- governance interoperabiliteit
- stelselmatige semantiek
- dienstverleningsconcepten
- authenticatie en autorisatie
- financieringsarrangementen en
- omgaan met gegevens

In het werkplan 2010 heeft het Forum besloten prioriteit te geven aan de onderwerpen: standaard open, governance (adoptie en implementatie) en semantiek. Die drie zijn voor 2010 aangevuld met de thema's internationaal en communicatie.

Geconstateerd wordt dat de wens om als één overheid op te treden groter wordt. Zowel in de ICT agenda van Eurocommissaris Kroes als in de heroverwegingsrapporten worden interoperabiliteit en standaardisatie als belangrijke randvoorwaarden genoemd voor effectief en efficiënt overheidsfunctioneren. Ons object van beschouwing lijkt daarmee van permanent belang te zijn geworden.

Voorzet voor het werkplan 2011

Uit het gesprek op 31 mei komt het advies naar voren om ook in 2011 het accent te blijven leggen op de drie kernthema's: standaardisatie, adoptie en implementatie en semantiek. Vooral adoptie verdient daarbij veel aandacht. Waarbij ook de vraag relevant blijft wat effectiever is: zelfbinding of verplichten via wetgeving. Richtinggevend lijkt daarvoor welk sturingsmodel het nieuwe kabinet zal kiezen.

Bij standaardisatie wordt er voor gepleit om meer aandacht te geven aan de verschillende fasen van het standaardisatieproces. Gedacht kan daarbij worden aan participatie in communities die standaarden ontwikkelen en beheren. Ook kan gedacht worden aan de ontwikkeling van handreikingen aan partijen die als taak hebben op een open wijze het beheer uit te voeren. De lijsten die door het College zijn gemaakt krijgen steeds meer status. Als het initiatief van het College en Justitie geaccepteerd wordt om in de Aanwijzingen voor de regelgeving bepalingen op te nemen over de manier waarop in wetgeving naar (open) standaarden (van de pas toe of leg uit-lijst) wordt verwezen, dient de continuïteit rondom doorontwikkeling en beheer van die lijsten structureel geregeld te worden.

Bij standaardisatie is de internationale component erg belangrijk. Het Nederlandse beleid verdient het goed geborgd te worden in de Europese richtlijnen als EIF en de ICT-agenda.

De overleggroep is van mening dat de overige onderwerpen uit de interoperabiliteitsagenda relevant zijn en blijven. En dat het de taak van het Forum zou moeten blijven om op (standaardisatie) issues op die

terreinen te adviseren. Een trekkende rol lijkt daar echter niet voor de hand te liggen.

Wel komt uit het overleg van 2 juni naar voren dat Forum en College ook gezaghebbende uitspraken kunnen doen op het gebied van voorzieningen. Dat zou in 2010 nader uitgewerkt kunnen worden. Ook werd daar voorgesteld om gericht aandacht te besteden aan processtandaardisatie. Denk bijvoorbeeld aan het proces van e-Factureren. Het is weinig efficiënt als iedere overheidsorganisatie daar weer zijn eigen variant voor gaat bedenken.

NORA wordt beschouwd als een bindend element voor interoperabiliteit, al ontbreekt nog het instrumentarium om de basisprincipes geadopteerd te krijgen.

Samenvattend voor 2011:

- Open standaarden
- Adoptie en implementatie (inclusief NORA)
- Semantiek
- Voorzieningen
- Processtandaardisatie
- Internationaal en communicatie
- Advisering naar aanleiding van (standaardisatie) issues
- Evaluatie Forum en College
- Opstellen voorstellen voor na 2011

Na 2011

Het is niet realistisch te verwachten dat de implementatie van het NOiV-beleid in 2011 is afgerond. Dat gaat nog een flink aantal jaren duren. In ieder geval moet de verdere uitbouw, het beheer en de adoptie worden geborgd. Zeker als (als gevolg van de beoogde wijziging van de Aanwijzingen voor de regelgeving) in de toekomst in wetgeving alleen nog naar standaarden van de pas toe of leg uit-lijst mag worden verwezen. Op basis van de heroverwegingsrapporten lijkt het waarschijnlijk dat semantische en organisatorische standaardisatie om meerjarige aandacht vragen. Hoe dat institutioneel geborgd wordt is iets voor de beleidsdepartementen.